॥ શ્રી મહાવીરાય નમઃ ॥

શ્રી ગ્રેટર બોમ્બે વર્ધમાન સ્થાનકવાસી જૈન મહાસંઘ

સંચાલિત

માતુશ્રી મણિબેન મણશી ભીમશી છાડવા ધાર્મિક શિક્ષણ બોર્ડ

Website : www.jainshikshan.org **E mail :** jainshikshanboard@gmail. com

૧૧ જાન્યુઆરી ૨૦૨૬ મહિલા મંડળ કુલ ગુણ : ૧૦૦

સૂચના : ૧) જે પ્રમાણે સવાલ પૂછ્યા હોય તે જ પ્રમાણે જવાબ લખવા. વાર્તા કે થોકડાના લાંબા જવાબ લખવા નહિ.

૨) આપના જવાબ પેપરમાં આપે ઓપન બુક આપી છે કે રેગ્યુલર તે ખાસ લખજો. જેમણે નહીં લખ્યું હોય તેમનો નંબર આવશે તો પણ નંબર આપવામાં નહીં આવે.

શ્રેણી – ૨

STUDENT NAME		ROLL NO.	
DATE OF BIRTH		MOBILE NO.	
OPEN /REGULAR		WRITER : YES/NO	
SANGH NAME		SUPARVISOR SIGN	
MAHILA MANDAL		TOTAL MARKS	

(૪૦)

પ્ર.૧ સામાયિક–પ્રતિક્રમણના આધારે લખો.

(૧) નીચેના પાઠની પૂર્તિ કરો. (૧૨)

૧. લોગુત્તમાણં **લોગ નાહાણં લોગ હિયાણં લોગ પઈવાણં લોગ પજ્જોયગરાણં** અભયદયાણં

૨. સિજ્જંસ **વિમલ મણંતં ચ જિણં ધમ્મં સંતિં ચ** વંદામિ

૩. કાએણં **ન ફાસિયં ન પાલિયં ન તીરિયં ન કિટ્ટિયં** ન સોહિયં

૪. દુવિહં **તિવિહેણં ન કરેમિ ન કારવેમિ મણસા** વયસા

૫. કમ્માણં **નિગ્ઘાયણટ્ઠાએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં અન્નત્થ** ઉસસિએણં

૬. સિદ્ધા **આરુગ્ગ બોહિલાભં સમાહિવર મુત્તમં** દિંતુ

(૨) નીચેના શબ્દોના ગુજરાતીમાં અર્થ લખો. (૮)

૧. અભિથુઆ **સ્તુતિ કરાયેલા** ૨. બોહિદયાણં **બોધિ–સમ્યક્ના દેનારા**

૩. પચ્ચકખામિ **પરિત્યાગ કરું છું** ૪. ધમ્મ તિત્થયરે **ધર્મરૂપી તીર્થની સ્થાપના કરનારા**

૫. ન તીરિયં **પાર ઉતાર્યું ન હોય** ૬. આલોઉં **તેની આલોચના કરું છું**

૭. બોહિયાણં **બીજાને જીવાદિ તત્ત્વોનો બોધ પમાડનારા**

૮. પરિયાવિયા **પરિતાપ, ચારે બાજુથી પીડા આપી હોય**

(૩) નીચેના શબ્દોના મૂળ પાઠ (માગધી) લખો. (૮)

૧. પ્રકાશ કરનારા **પયાસયરા** ૨. બીજાને રાગ–દ્વેષથી જીતાવનારા **જાવયાણં**

૩. રોગ રહિત **મરૂય** ૪. શ્રુતધર્મની આદિ કરનારા **આઈગરાણં**

૫. ક્ષય રહિત **મક્ખય** ૬. આચરણ કરવા યોગ્ય નથી **ન સમાયરિયવ્વા**

૭. સચેત પાણી **દગ** ૮. મને બતાવો **મમ દિસંતુ**

(૪) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ માંગ્યા પ્રમાણે લખો. (૬)

૧. વિકથા કોને કહેવાય? **સામાયિક દરમ્યાન જે વાતચીત ધર્મ ભાવનામાં વિક્ષેપ ઊભો કરે તે વિકથા.**

૨. લોગસ્સના બીજા કયા નામ છે? બે શબ્દમાં લખો. **ચતુર્વિંશતિ સ્તવ, ઉત્કીર્તન સૂત્ર**

૩. તીર્થંકર ભગવાનના ગુરુ કોણ કહેવાય? **તેમના કોઇ ગુરુ હોતા નથી. સ્વયં બોધને પામે છે.**

૪. ગરિહામિ કોને કહેવાય? **ગુરુ સમક્ષ ખુલ્લા દિલે જેવું બન્યું તેવું કહીને ક્ષમા માંગવી.**

૫. સામાયિક શેનો ધર્મ છે? એક શબ્દમાં લખો. **નિવૃત્તિ.**

૬. મનનો બીજો, વચનનો પાંચમો, કાયાનો દશમો દોષ લખો. **યશોકીર્તિ, કલહ, વિમાસણ.**

(૫) મને ઓળખો. (૬)

૧. હું મોહયુક્ત ઈચ્છા છું. **સંજ્ઞા**

૨. અમે સંપૂર્ણ લોકમાં જ્ઞાનરૂપી પ્રકાશ કરનારા. **તીર્થંકર**

૩. દેવો મારા દ્વારા તીર્થંકરની સ્તુતિ કરે છે. **નમોત્થુણં**

૪. મારું બીજું નામ પુષ્પદંત છે. **સુવિધિનાથ સ્વામી**

૫. અમે જન્મ–મરણથી રહિત છીએ. **સિદ્ધ ભગવંત**

૬. ભગવાને મને આવશ્યક કીધું છે. **સામાયિક**

(૨૦)

પ્ર.૨ સામાન્ય સમજણ વિભાગના આધારે લખો.

(૧) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ માંગ્યા પ્રમાણે લખો. (૧૦)

૧. અભિગમ ૩ અને ૫ **૩ અંજલિકરણ ૫ મનની એકાગ્રતા**

૨. વર્તમાન તીર્થંકર ૧, ૨ અને ૧૫ **૧ સીમંધર સ્વામી ૨ જુગમંધર સ્વામી ૧૧ ઈશ્વર સ્વામી**

૩. તત્ત્વ ૨, ૮ અને ૫ **૨ અજીવ તત્ત્વ ૮ બંધ તત્ત્વ ૫ આશ્રવ તત્ત્વ**

૪. ભયંકર દુ:ખ મળે તે ગતિ **નરકગતિ**

૫. સર્વ જીવો પ્રત્યે **મૈત્રી ભાવ**

(૨) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ માંગ્યા પ્રમાણે લખો. (૧૦)

૧. આપણો સમાવેશ કયા તત્ત્વમાં થાય છે? એક શબ્દમાં લખો. **જીવ તત્ત્વમાં**

૨. વર્તમાનમાં તીર્થંકર ક્યાં બિરાજે છે? **મહાવિદેહ ક્ષેત્રમાં.**

૩. શું કરવાથી જીવો દેવ ગતિમાં જાય છે?

તપ-જપ કરનાર, ધર્મસાધના કરનાર, દયાવાન, કરુણાવાન, ગુણવાન.

૪. અભિગમનું પાલન કેવી રીતે કરવું? બે શબ્દમાં લખો. **પૂર્ણ નિષ્ઠા, શ્રદ્ધા.**

૫. સંવર તત્ત્વ શું આવવા ન દે? **આત્મઘરમાં કર્મરૂપી ધૂળ આવવા ન દે.**

૬. સમકિતની પ્રાપ્તિ કોણ કરાવે છે? **નવ તત્ત્વની સમ્યક્ સમજ અને શ્રદ્ધા સમકિતની પ્રાપ્તિ કરાવે છે.**

૭. આપણું ભવિષ્ય કોના હાથમાં છે? **આપણું ભવિષ્ય આપણા પોતાના હાથમાં છે.**

૮. દૂરથી ધર્મસ્થાન દેખાય તો વચનથી શું કરવું? એક શબ્દમાં લખો. **મૌન.**

૯. આપણી મંઝિલ શું હોવી જોઈએ? બે શબ્દમાં લખો **મુક્તિ, મોક્ષ.**

૧૦. આચરવા જેવા તત્ત્વ કયા છે? **પુણ્ય તત્ત્વ, સંવર તત્ત્વ, નિર્જરા તત્ત્વ**

(૧૫)

પ્ર. ૩ તત્ત્વ તથા સંસ્કાર વિભાગના આધારે લખો.

(૧) ખાલી જગ્યા પૂરો. **(૧૦)**

૧. જૈનધર્મમાં ...... ને વિશેષ ...... આપ્યું છે. **ત્યાગ, મહત્ત્વ**

૨. બટેટાના એક ...... માં ...... આત્મા હોય છે. **શરીર, અનંત**

૩. ...... ની ગણતરી ચંદ્રના ...... ની ...... ના આધારે થાય છે. **તિથિ, પ્રકાશ, વધ-ઘટ**

૪. જૈનધર્મ ...... અને ...... એમ કહે છે. **જીવો, જીવવા દો**

૫. દિવસની શરૂઆત ...... પગે લાગી ...... અને ...... ના દર્શનથી કરવી. **પેરેન્ટ્સને, પરમાત્મા, ગુરુ**

૬. હું ...... છું. હું ...... થી જુદો એવો ...... છું. **આત્મા, દેહ, આત્મા**

૭. જેમાં ...... છે તે આત્મા છે. તેના સ્વરૂપને ...... બોલ દ્વારા જાણી શકાય. **સંવેદન, છ**

૮. કેવળજ્ઞાની ......, ... અને ...... સંપૂર્ણ જાણે છે. **ભૂત, ભવિષ્ય, વર્તમાન**

(૨) નીચેના વાક્ય સાચા છે કે ખોટા? **(૫)**

૧. આત્માને ઈન્દ્રિયો વડે જાણી શકાય છે. **ખોટું.**

૨. આત્મા શરીરના દરેક ભાગમાં વ્યાપ્ત છે. **સાચું.**

૩. આપણે ભગવાન ન બની શકીએ. **ખોટું.**

૪. સુખડી એ HEALTHY INGREDIENTS થી બને છે. **સાચું.**

૫. ભગવાન સુખ–દુ:ખ આપે છે. **ખોટું.**

૬. મૃત્યુ પછી આત્મા પણ બળી જાય છે. **ખોટું.**

૭. કૃષ્ણ પક્ષમાં ૧૫ તિથિ હોય છે. **સાચું.**

૮. જન્મદિવસે સામાયિક કરવી જોઇએ. **સાચું.**

૯. શુભ ભાવમાં આયુષ્યનો બંધ પડે તો સદ્ગતિનું આયુષ્ય બંધાય છે. **સાચું.**

૧૦. સમય સાથે આત્માની શરૂઆત થઈ છે. **ખોટું.**

(૫)

પ્ર.૪ ધર્મ અને વિજ્ઞાનના આધારે નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં લખો.

૧. ભાવથી અહિંસામય બનવાથી શું લાભ થાય છે?

જીવોને અભયદાન મળે, આપણા પાપકર્મોનો બંધ ઓછામાં ઓછો થાય.

૨. મહાવીરના ત્રણ સિદ્ધાંતો શેનું વાતાવરણ સર્જે છે? એક શબ્દમાં લખો. **વિશ્વશાંતિ.**

૩. જંગલો કાપવાથી શું થાય છે? **ઓક્સીજનની સપ્લાય ઓછી થાય છે, કાર્બન ડાયોક્સાઈડ વધતો જાય છે.**

૪. ભગવાને કોઇપણ પરિસ્થિતિને સમજવા શું બતાવ્યું છે? એક શબ્દમાં લખો. **સાત નય.**

૫. આપણું જીવન કેવું હોવું જોઇએ? **દ્રવ્ય અને ભાવથી અહિંસામય હોવું જોઇએ.**

(૧૦)

પ્ર.૫ વાર્તાના આધારે જવાબ લખો.

(૧) ખાલી જગ્યા પૂરો. **(૫)**

૧. ઉનાળાના ...... તાપની પીડા ...... થી સહન થઈ નહીં. **ધગધગતા, મરિચી**

૨. ...... ને જોઇને હાથીને ...... જ્ઞાન થયું. **દાવાનળ, જાતિસ્મરણ**

૩. ...... ને કારણે બધા કીડાઓ ...... માં આવી ગયા. **ઠંડક, રત્નકંબલ**

૪. ...... ની માળા ક્યારેય ...... નહીં. **દેવો, કરમાય**

૫. વૃદ્ધે કૃષ્ણ વાસુદેવ પ્રત્યે ...... અને ...... ભાવ વ્યક્ત કર્યો. **અહોભાવ, ઉપકાર**

(૨) કોણ બોલે છે અને કોને કહે છે? **(૫)**

૧. તે જે વ્રત સ્વીકાર્યું છે તેનું સારી રીતે પાલન કર. **ભગવાન મહાવીર મેઘમુનિને કહે છે.**

૨. ભૂલેચૂકે પણ ભગવાનની વાણી સાંભળતો નહિ. **રોહિણેયના પિતા રોહિણેયને કહે છે.**

૩. આ ભરતક્ષેત્રનો પ્રથમ વાસુદેવ થશે. **ભગવાન ઋષભદેવ ભરત ચક્રવર્તીને કહે છે.**

૪. દેવોના આંખની પલક ક્યારેય ઝપકે નહિ. **ભગવાન મહાવીર લોકોને કહે છે.**

૫. સાચો ધર્મ તમારી પાસે છે કે પ્રભુ પાસે? **કપિલ રાજકુમાર મરિચીને કહે છે.**

(૧૦)

પ્ર.૬ નીચેના કાવ્યની પૂર્તિ કરો.

૧. ઘરની **રસોઇ જમજે, કચ કચ કદી ના કરજે,** (૩×૨)

સાત્વિક ભોજન કરી, ચૌવિહાર સદા કરજે,

આત્માની અણહારકતાને, નજર સામે ધરજે,

સંકલ્પ એવો કરીને પ્રભુ જેવો બનજે. આહાર...

૨. બધા **સાથે નમ્રતાથી, મારે હવે રહેવું છે,**

ગુરુ આજ્ઞાનું પાલન, સદા મારે કરવું છે,

અવગુણોને દૂર કરી, પાપ મારે ખપાવવા છે,

સદ્‌ગુણોનો સાથ મેળવી, પુણ્ય મારે કમાવવા છે.

૩. ઈઇ **સંથુઓ મહાયશ, ભત્તિબ્ભર નિબ્ભરેણ હિયએણ,** (૨×૨)

તા દેવ ! દિજ્જ બોહિં, ભવે ભવે પાસ જિણચંદ.

૪. સંસ્કારી **પરિવાર મળ્યો, જન્મથી જૈનધર્મ જડ્યો, ઉપકારી શ્રીસંઘ મળ્યો,**

ધર્મક્ષેત્ર જેવો મિત્ર જડ્યો, સત્સંગ કરો વારંવાર, ભવને સુધારી લ્યો.

પુણ્ય.

જય – જિનેન્દ્ર

❋ PLEASE CONATACT DSB HELPLINE NO. 9702277914 FOR FREE ONLINE SHRENI CLASSES.
❋ NEXT CLASS STARTS FEBRUARY 2ND/3RD MONDAY AND TUESDAY.
❋ TO JOIN OUR TELEGRAM GROUP. CONTACT DSB HELPLINE NO. 9702277914.